

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Musano & eius scriptis, & Tatiano & eius haeresi. Cap. XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

tale & tam fructuosum cernerem, cumulate quoad poteram perficere elaboravi. Proinde in orientem iter suscipiens, & eousque loci proficiscens, ubi hæc & prædicata & gesta fuerunt, tum accuratè à quibusdam de veteris testamenti libris didicissem, illorù nomina hic subscripta ad te misi. Quæ sunt hæc. Moysis quinque, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. Iesus Naue, Iudices, Ruth, Regum seu regnorum libri quatuor. Paralipomenon duo, Psalmi Dauidis, Salomonis proueria, Sapientia, Ecclesiastes, Canticum canticorù, Iob, Prophetarum libri, Esaia, Hieremia, & Duodecim prophetarum scripta in vno libro separatim contenta, Daniel, Ezechiel, Esdras. Ex quibus breues & selectas quasdam sententias excerpimus, easque in sex libros dispertiuimus. Tot libri dicuntur esse Melitonis.

De Apolinario Hierapolitarum ecclesiæ episcopo.

CAP. XXVI.

EX multis Apolinarij scriptis, quæ apud multos integra seruantur, ista sunt, quæ ad nos peruenerunt.

Liber ad imperatorè, de quo ante diximus, scriptus. Quinque libri contra gentiles. De veritate duo: Contra Iudæos duo: Et alii, quos deinceps scripsit contra Catharygù hæresim, quæ id quidem temporis, (quandoquidem iam tum Montanus cum suis pseudoprophetis peruersæ suæ opinionis fundamenta iaciebat) tanquã nasci cœpit: atque etiam non longo tempore post, de integro renouata, multo scripsit longius. Verùm de Apolinario hætenus.

De Musano & eius scriptis, & Tatiano & eius hæresi.

CAP. XXVII.

Musani autem (quem inter eos, qui supra demonstrati sunt, numerabamus) extat quidam liber elegantissimus, ab eo scriptus aduersus quosdam fratres, qui videbantur inclinare ad hæresim eorum, qui Encratitæ dicuntur: quorum error iam tum oriri incipiens, peregrinam, pestiferam, & plenam mendacij opinionem

L 5 in vi

EVSEBII HISTORIAE

12
 in vitam hominum introduxit: cuiusque erroris Datianū
 (cuius verba de admirabili & singulari viro Iustino mar-
 tyre paulò ante posuimus) fama est authorem extitisse:
 eumque illius martyris discipulum fuisse ferunt. De-
 clarat hoc Irenæus in primo libro contra hæreses: istaq;
 Li. 1. c. 29 simul de eo & errore suo ita scribit. Hæretici quidam,
 (qui ἐγκρατάς, id est continentes nuncupati sunt) tan-
 quam à Saturnini & Marcionis schola profecti, non cō-
 trahendum matrimonium prædicant, inque eo veterem
 Dei improbant fabricationem, & Deum qui masculum
 & fœminam ad humani generis propagationem creau-
 rat, tacitè reprehendūt: docentque ab animantibus, que
 apud eos ἐμψυχα appellatur abstinendum, seque pro-
 pterea ingratos Deo, qui omnia condiderat, ostendunt.
 Quinetiam saluti Adami, hominis primo omnium fabri-
 cati contradicunt. Atque iste error modo apud illos
 inuentus est, idque Tatiano quodam authore, qui primū
 istā cōtra Deū inuexit blasphemiā. Qui quidē cū esset Iu-
 stini auditor, quā diu cū eo versabatur, nihil eiusmodi in-
 apertū protulit: verū post illius martyriū, à fide ecclesiæ
 desciscēs, nomē & opinionē doctoris insolenter sibi vē-
 dicare, eaq; arroganter intumescere, & perinde quasi ceteris
 multū præstitisset, propriā doctrinæ formulam cō-
 stituere, & pari ratione cum his (qui Valēntiniani vocan-
 tur) secula quædam sub aspectum minime cadentia falso
 comminisci cœpit. Atque similiter cum Marcione & Sa-
 turnino matrimonium, corruptelā esse & stuprū asserere:
 saluti Adami, contradicere, & suoapte Marte & ingenio
 rationes ad illud confirmandum excogitare. Hæc de
 Tatiano Irenæus. Non longo tempore post Seuerus
 quidam nomine, hæresim modo à nobis cōmemoratam
 mordicus tuebatur: atque illis, qui ex eo tanq̄ ex erro-
 ris fonte dimanarunt, author extitit, vt Seueriani, appel-
 latione ab eo deriuata, nominarentur. Hi autem lege,
 prophetis, & euangeliis vtuntur: sacrarum scripturarum
 sensus ac sententias pro suo arbitratu interpretantur.
 De Paulo autem apostolo malè loquuntur: Eius epistolis
 fidem

fidem abrogant: Acta quoq; apostolorū minimè recipiunt. Tatianus ille, qui erat primus eorum author & princeps, coniunctionē quandā & collectionem euangeliorum, nescio quo modo, cōposuit, illudq; opus *διὰ τεσσάρων*, id est vnum euangelium ex quatuor collectū nūcupauit: quod etiam adhuc quorundam habetur in manibus. Hūc aiūt nonnullas Pauli apostoli voces, vtpote qui dictionis ac loquendi cōpositionē in illis corrigere moliretur, audacter & temere cōmutasse. Magnū quidē librorū numerum post se reliquit. Inter quos ille apud multos quasi pleno ore celebratur, quem contra Gentiles edidit: in quo certē, tēporibus ab ipsa mundi origine repetitis, Moysen & Hæbræorū prophetas omnibus viris illustribus, qui apud Gentiles extiterint, antiquiores declarat: qui planē liber ex omnibus suis scriptis, cum pulcherrimus propter elegantia, tum propter vsum fructuosissimus esse videtur. Atq; de rebus gestis, deq; libris illorum omnium, quos antea posuimus, ista isto modo atque ratione sint à nobis cōmemorata.

De Bardasano Syro, & quæ habentur eius scriptis.

CAP. XXVIII.

Regnante isto imperatore, cum hæreses indies multitudine crescerent, in Mesopotamia Bardesanes vir quidem cum in omni doctrinæ genere exquisitissimus, tum in lingua Syriaca disertissimus, non modo cōtra eos, qui erant Marcionis æmuli, ac imitatores, verum etiam contra alios quosdam, qui varias errorum sectas defendebant, dialogos composuit: quos cum plerisq; aliis eius scriptis, lingua sua & patrio sermone diulgauit. Quos etiam discipuli eius (complures enim, quia tantum dicendo valeret, eius scholam frequentabant) ex Syriaco sermone in Græcum conuerterūt. In quorū numero est dialogus de fato ad Antoninū scriptus accuratissime. Et alia itē sunt, quæ occasione ex persecutionis calamitate id tēporis longè lateq; manante arrepta, eum cōscripsisse ferunt. Hic primum in Valentini schola educa-